

Beskrivning av vårt arbete med
En bra start i livet

Verksamhetsrapport 2021

Rapporten omfattar perioden: nov 2020 – nov 2021

**ÖSTRA
GÖINGE**

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Rapport - omfattning	4
Omvärld - påverkan	4
Uppföljning föregående rapport och den politiska analysen	5
Hur vi lever upp till uppdraget	7
En bra start i livet	7
Kunskaper	9
Förutsättningar för att lyckas i skolan	19
Meningsfull fritid	27
Förvaltningens samlade rekommendationer	29
Bilaga 1: Återkoppling från förvaltningen på de politiska analyserna av En bra start i livet och Socialtjänstrapporten 2020	30

Sammanfattning

Årets resultat kopplat till det prioriterade området En bra start i livet visar att förvaltningen har en bit kvar att nå de mål som finns uppsatta i Mål- och resultatplanen 2020–2023.

Skolresultaten under det gångna året har överlag försämrats, där framförallt flickornas låga behörighet till gymnasiet, flickors lägre resultat i årskurs 6 och en minskning av de i årskurs 3 som klarar delprovet läsa berättade text sticker ut. Efter att andelen med gymnasieexamen ökade under 2020 visar resultatet 2021 en minskning av andelen både flickor och pojkar med examen efter fyra år.

Ser vi till hur en och samma årskulls resultat utvecklar sig har förvaltningen påbörjat en analys där samma årskulls resultat i kärnämnen följs upp årsvis. I år kan man konstatera att de yngre åldrarna, mellan årskurs 1 och 6, överlag har förbättrat sina resultat från år 2020 till 2021. Däremot är utvecklingen den motsatta för årskurs 7 till 9 där resultaten försämrats inom i stort sett alla ämnen och årskullar förutom för svenska som andraspråk där resultaten förbättrats.

Pandemin har påverkat alla verksamheter under året på olika sätt, vilket i sin tur också påverkar de resultat som förvaltningen kan redovisa. Inom skolan har exempelvis närvaron minskat, vilket i sin tur påverkar de frånvarande elevernas möjligheter att nå kunskapsmålen. På kultur- och fritidssidan har många planerade aktiviteter fått ställas in eller genomföras med begränsningar. Deltagartillfällena inom kommunens idrottsföreningar minskade under 2020 med ca 10 % och många föreningar står inför utmaningar nu när de ska försöka återfå sina tidigare medlemmar.

Det har varit ett fortsatt högt antal orosanmälningar som inkommit till socialtjänsten barn och unga. Ett högt antal anmälningar är nödvändigtvis inte negativt då det visar på att det finns många som bryr sig om hur barn och unga mår. Däremot har det varit en oroande ökning av anmälningar rörande våld mot barn och sexuella övergrepp. Det kommer vara viktigt att följa upp och analysera orsaker till detta, finns det till exempel ett samband till ökningen av våld i nära relationer som setts hos socialtjänsten vuxna?

Under året har förvaltningen aktivt arbetat för att fler av de barn och unga som placeras gör det på familjehem istället för på HVB. Genom familjehemsplaceringar minskar risken för negativa uppbrott och är ofta en bättre lösning än HVB. Antalet placerade barn och unga är fortsatt högt och det finns ett fortsatt behov att utveckla de öppna insatserna som potentiellt skulle kunna förebygga att en placering ens är nödvändig.

Inom ramen för det förebyggande arbetet har det blivit tydligt under året att förvaltningen behöver se över och lägga nytt fokus på arbetet med tidiga samordnade insatser. Det har framkommit att mycket av det som antagits ha varit implementerat inte är det på alla nivåer och över alla verksamheter. Här finns behov av ett fortsatt arbete, vilket förvaltningen redan påbörjat.

Inledning

Verksamhetsrapporten är en beskrivning av vårt arbete med att leva upp till de krav och förväntningar som ställs på oss genom politiska prioriteringar, lagstiftning och andra krav. Dessutom följer vi upp vår förmåga att leva upp till förväntningar och krav ifrån invånare, företagare och besökare i kommunen. Med hjälp av rapporten vill vi skapa:

- Transparens av hur väl kommunen lever upp till olika krav
- Lärande och utveckling
- Underlag för framtida prioriteringar

Utöver gruppen förtroendevalda, riktar sig verksamhetsrapporten också till invånare i Östra Göinge och till förvaltningens egen personal.

Rapport - omfattning

I verksamhetsrapporten beskrivs resultatet av kommunens arbete inom utmaningsområdet En bra start i livet. Verksamhetsrapporten omfattar förvaltningens arbete för att förbättra barn och ungas uppväxtvillkor, där framförallt skolans alla delar, socialtjänst och kultur- och fritids olika verksamheter och arbete samverkar för att förbättra för kommunens yngre invånare. Rapporten är uppdelat i tre sektioner:

- Kunskaper
- Förutsättningar för att lyckas
- Fritid

Denna rapport är ett första försök i att samla hela förvaltningens arbete kring barn och unga, där delar från den tidigare Socialtjänstrapportens nu ingår tillsammans med det som tidigare rapporterats kring skolresultat och fritid. Utöver denna verksamhetsrapport sammanfattas från och med i år skolans och socialtjänstens kvalitetsarbete i två kvalitetsrapporter, där man kan fördjupa sig i det kvalitetsarbete som rör, främst – men inte enbart – de lagstyrda uppdragen.

Omvärld - påverkan

Pandemin har fortsatt påverka förvaltningens arbete på olika sätt under året. Insatser har fått ställas in eller förändras för att kunna genomföras. Inom kultur- och fritidssektorn syns en minskning av aktiviteter bland kommunens föreningar och många av de planerade aktiviteterna och projekten som riktat sig till barn och unga har antingen ställts in eller genomförts med begränsningar i deltagandet. Inom skolan har frånvaron ökat, då eleverna har uppmanats att stanna hemma med symptom, vilket påverkar möjligheterna att tillgodose sig all undervisning.

Statsbidrag fortsätter att vara en faktor som påverkar verksamheterna från år till år. Även om en del är mer långsiktiga, såsom Skolverkets satsning kring likvärdig skola, varierar dels inriktningarna på statsbidragen och storleken på dem. Detta skapar osäkerhet kring hur resursanvändning från år till år, samt kan ibland leda till att förvaltningen ibland avstår från att söka om inte inriktningen på bidraget ligger i linje med prioriterade områden eller behöver lägga om planering för att verksamheten ska passa bidraget.

Det finns en nationell lärarbrist inom vissa ämnen, särskilt inom matematik, naturvetenskapliga ämnen och svenska som andraspråk. Detta påverkar möjligheterna att anställa behöriga lärare till kommunens skolor.

Uppföljning föregående rapport och den politiska analysen

Återkopplingen på de frågor som ställs i de politiska analyserna för En bra start i livet och de delar av Socialtjänstrapporten som rör barn och unga finns samlat i en bilaga till rapporten. Därutöver besvaras och utvecklas en del svar löpande i rapporten.

Uppföljning av förvaltningens rekommendationer:

- Arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet har varit i fortsatt fokus under året. Förvaltningen har tillsammans med Stratsys utvecklat en modell för planering, utförande och uppföljning av SKA i skolan men även för socialtjänsten. Detta kommer på sikt göra att kvalitetsarbetet blir mer transparent, tydligare och mer användbart för att utveckla skolverksamheten och socialtjänsten.
- Rektorerens pedagogiska ledarskap stöds genom regelbundna individuella kvalitetsdialoger för att identifiera utvecklingsområden för den enskilda skolenheten. Rektorsgruppen träffas även regelbundet i utbildningsmöten och kompetensutvecklingsinsatser genomförs utifrån behov.
- Arbetet med språkutveckling och flerspråkighet har utvecklats de senaste åren men är fortfarande en central del i förskolan och skolans utvecklingsarbete. Inom ramen för Skolverksprojektet pågår det inom förskolan en satsning för att utveckla arbetet kring interkulturalitet och språkutveckling. Inom grundskolan startas under HT 2021 utbildningsinsatsen "Det globala klassrummet" som syftar till att öka förståelsen för svenska som andraspråk och utveckla undervisningen för att stärka flerspråkiga och nyanlända elever.
- Sedan förra årets rapport har arbetet kring det förebyggande arbetet utifrån TSI fortsatt, men både en extern genomlysning av förvaltningens arbete kopplat till socialtjänsten och egna analyser har visat att det finns en del brister i hur olika enheter inom förvaltningen tolkar arbetet olika. Mer om detta i nedanstående rapport.
- Angående arbetet med att revidera de övergripande planerna för grundskolans och grundsärskolans studie- och yrkesvägledning har en utredning gjorts,

vilken blev klar i september. Arbetet kommer fortsätta framöver och inkluderar utvecklingsarbete kring entreprenöriellt lärande på skol- och kommunnivå. Samarbetet behöver struktureras inom förvaltningen där ansvar och fokusområden behöver tas fram och definieras. Detta arbete är ännu i sin linda, men kommer i och med revideringen av studie- och yrkesvägledningsplanerna aktualiseras och vara ett fokus kommande år.

- Under året har samverkan mellan olika verksamheter inom kultur- och fritidssfären fortsatt. Bland annat har ett nytt IOP¹ tecknats mellan kommunen och Fryshuset vilket bland annat inneburit att Fryshuset tagit över kommunens fritidsgårdsverksamhet som funnits på Göingeskolan tidigare. Lovaktiviteter, som görs i samarbete mellan föreningar, fritidsgårdar, Fritidsbanken och Fryshuset har fortsatt med olika aktiviteter, även om det har skett i begränsad omfattning på grund av pandemin. Därutöver pågår ett arbete för att bygga upp ett kulturpedagogiskt nätverk med syfte att kunna lotsa ut de barn och unga som har ett kulturintresse till aktörer där de kan utveckla detta intresse. Diskussion pågår med några aktörer på området om ett framtida samarbete.

¹ IOP står för idéburet offentligt partnerskap och är en överenskommelse om samverkan mellan offentlig och idéburen sektor i syfte att uppnå ett visst allmännyttigt samhälleligt mål.

Hur vi lever upp till uppdraget

En bra start i livet

Politiska prioriteringar

Mål- och resultatplan

Från år 2020 sammanfattas den politiska viljan i mål- och resultatplanen som löper fram till och med 2023. Politikens förväntning på förvaltningens arbete kopplat till barn och ungas uppväxtvillkor och kunskaper ringas in av det prioriterade området En bra start i livet. Det förväntade resultatet på förvaltningens arbete är **att år 2023 har barn och unga kunskaper, lust att lära och är motiverade för vidare utbildning**. Genom att de har redskap och förmågor att göra de val som han eller hon önskar att göra för att leva ett gott och självständigt liv. Därför behöver alla barn och unga en bra start i livet.

För att följa upp och mäta om förvaltningen lyckas nå politikens målsättningar förväntas förvaltningen bidra till att

- höja andelen gymnasieelever med examen inom 4 år från 71,3 % till 80 %
- höja andelen elever som avslutat årskurs 9 på våren som återfinns i gymnasieskolan på hösten från 96,7 % till 97,5 %
- höja andelen elever som är behöriga till gymnasiet från 66,9 % till 90 %
- höja genomsnittligt meritvärde i årskurs 9 från 185 poäng till 225 poäng
- höja andelen elever i årskurs 8 som har studiero och känner sig stimulerade att lära mer från 67,7 % till 80 %
- höja andelen elever i årskurs 6 som når kunskapskraven i alla ämnen från 64,9 % till 80 %
- höja andelen elever i årskurs 3 som når godkänd nivå på nationella prov, delprov läsa: berättande text från 79,1 % till 94 %

Strategin En bra start i livet

Fokus för de politiska prioriteringarna så som de uttrycks i MoR är att höja barn och ungas kunskaper, men för att göra detta krävs ett helhetsgrepp av förvaltningen kring att stärka barn och ungas levnadsvillkor i bred bemärkelse. Utifrån strategin En bra start livet ska förvaltningen arbeta med förebyggande insatser där barn och unga ska ses som resurser som både deltar och bidrar till beslutsfattande i kommunen. Kommunstyrelsens direktiv till förvaltningen är att

- allt beslutsfattande ska ha ett tydligt barnperspektiv
- samhällsplanering ska ta hänsyn till barns och ungas trygghet och säkerhet
- barn och unga ska ges förutsättningar till en aktiv livsstil och öka den fysiska aktiviteten
- stödet vid lindrig psykisk ohälsa ska utvecklas

De tre ledorden engagemang, samverkan och förebyggande arbete ska genomsyra förvaltningens arbete. Både intern och extern samverkan behövs för att lyfta resultaten i skolan men även för att skapa förutsättningar för en mer aktiv fritid och förebygga

och stötta vid lindrig psykisk hälsa. Det krävs därför ett helhetsgrepp från förvaltningens sida för att stärka skyddsfaktorerna familj, skola, individ/kamrater och tryggheten i närområdet (Länsstyrelsen).

Förvaltningens arbete utifrån MoR och strategin En bra start i livet

Förvaltningen arbetar strategiskt med att uppnå de politiska målen så som de uttrycks i Mål- och resultatplan 2020–2023 och i strategin En bra start i livet. Som ett led i detta arbete organiserades all skolverksamhet samt socialtjänstens förebyggande och åtgärdande arbete med barn och unga inom VO Utbildning och arbete under januari 2020. Skolresultaten och barn och ungas förutsättningar att klara skolan är i fokus. För att klara de politiska målen och vända den negativa trend vi sett de senaste åren kopplat till skolresultaten krävs ett långsiktigt perspektiv och tro på att de insatser som görs idag leder till bättre resultat inom de närmsta åren. Årets resultat visar på vikten av att sätta in insatser tidigare för de barn och unga som behöver det. Därför har förvaltningen organisatoriskt valt att dela upp förskola och grundskola i två separata avdelningar. Ju tidigare förvaltningen kan upptäcka tendenser att ett barn halkar efter, ju tidigare kan rätt stöd erbjudas. Därför är arbetet med tidiga samordnade insatser (TSI) centralt för att lyckas. Det kommer även vara centralt att ha ett genomgående fokus på språkutveckling, från tidig ålder och genom hela grundskolan, då det är centralt för att klara även andra ämnen.

Kunskaper

Nedan redovisas förvaltningens resultat kopplat till att höja barns och ungas kunskaper utifrån de resultatindikatorer som finns fastställda i Mål- och resultatplanen 2020–2023. Förvaltningens arbete med att nå målen är långsiktigt och de insatser som satts in de senaste åren tar tid innan de får genomslag. Kommunens förutsättningar är kända och utmaningarna många, vilket har stor påverkan på såväl det arbete som bedrivs som de resultat och effekter som syns. Detta är viktigt att ha i åtanke vid genomgången och analysen som följer.

Sammanfattande tabell för uppföljning av resultatindikatorerna i MoR 2020–2023

Resultatindikator MoR	2018		2019		2020		2021		Målnivå 2023
Andel gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun	71,3		62,3		70,4		66,0		80,0
Flickor/pojkar	74,0	68,7	51,7	68,8	74,0	67,4	71,0	62,1	
Andel elever som avslutat åk 9 på våren och som återfanns i gymnasieskolan på hösten*	96,7		97,3		94,8		*****		97,5
Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor	66,9		78,2		71,6		61,2		90,0
Flickor/pojkar	72,1	62,8	75,3	80,9	85,3	59,4	58,2	64,1	
Elever i åk 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	185		201,7		196,5		184,8		225
Flickor/pojkar	206,9	168	214	190,4	221,3	172,9	206,5	164,1	
Elever i åk 9: Skolarbetet stimulerar mig att lära mig mer, positiva svar****	67,7		Finns ej svar för åk 9		57,9		54,6		80,0
Flickor/pojkar							44,7	63,5	
Elever i åk 9: Jag har studier på lektionerna, positiva svar****	67,7		Finns ej svar för åk 9		57,9		79,3		80,0
Flickor/pojkar							82,2	76,2	
Andel elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor	64,6		63,1		61,3		62,2		80,0
Flickor/pojkar	66,3	62,8	68,8	58,2	67,8	56,0	60,5	63,3	
Nationella prov åk 3 – Läsa: berättande text	79,1		86,5		**		73***		94,0
Flickor/pojkar									
Rödmarkerade fält innebär att resultatet är bland de 25 % med sämsta resultat i jämförelse med alla Sveriges kommuner, gul markering betyder att resultatet ligger bland de mittersta 50 % i jämförelse med alla Sveriges kommuner *finns ej statistik fördelat på kön									

**kunde ej genomföras pga Coronapandemin

***2021 genomfördes nationellt prov för åk 3 lokalt, men resultaten samlades ej in nationellt och därför kan det inte jämföras med andra kommuner

****Indikatorbeskrivningen och uppföljningen av indikatorn stämmer ej överens. Indikatorn som åsyftas i MoR hänvisar till Skolinspektionens enkät till åk 9 som görs vartannat år, medan namnet på enkätfrågan och uppföljningen som gjorts tidigare åsyftar förvaltningens årliga elevenkät. Här redovisas svaren från Skolinspektionens enkät för 2018 och 2020, medan svaren 2019 och 2021 gäller åk 9 och deras svar i förvaltningens egen elevenkät.

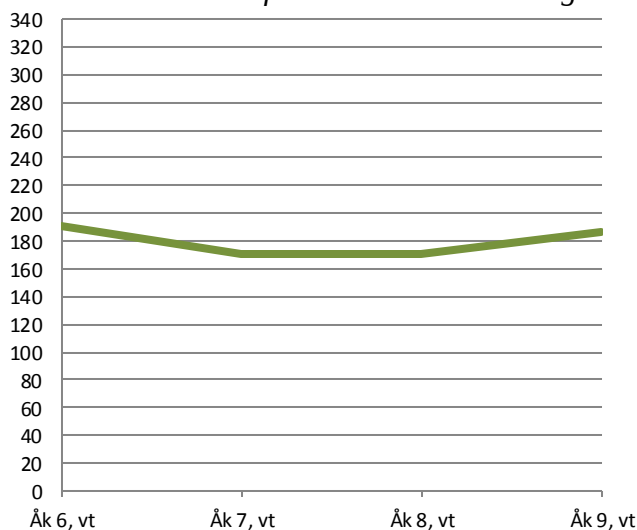
*****Resultat finns ej för 2021.

Låg behörighet till gymnasiet bland årskurs 9 som slutade grundskolan VT 2021, särskilt oroande resultat för flickorna

När årets avgångselever på grundskolan avslutade vårterminen 2021 var 61,2 % behöriga till studier på gymnasiet, varav behörigheten bland flickor var 58,2 % och bland pojkar 64,1 %. I relation till övriga riket var detta mycket lågt och endast Överkalix hade en lägre behörighet till gymnasiet när man ser till de kommunala skolorna, vilket resultatindikatorn i MoR åsyftar. Särskilt resultatet för flickor sticker ut. I analysen av resultaten kunde förvaltningen bland annat se att det var ett flertal som avslutade grundskolan som endast saknade betyg i ett kärnämne. Efter lovskola under sommaren höjdes behörigheten till 64 % på totalen, där ökningen berodde på att flickorna gick från 58 % till 64 % medan pojkarnas behörighet låg kvar på samma nivå som innan lovet. Detta visar hur viktig lovskola kan vara, men ställer samtidigt frågor kring varför inte förvaltningen lyckades stödja de eleverna vid ett tidigare skede under terminen och varför höjdes enbart flickornas resultat?

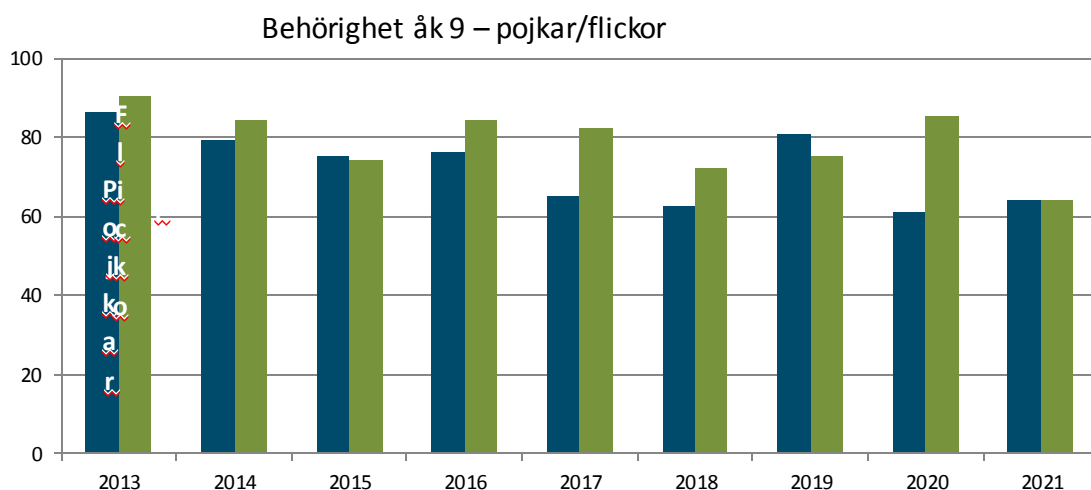
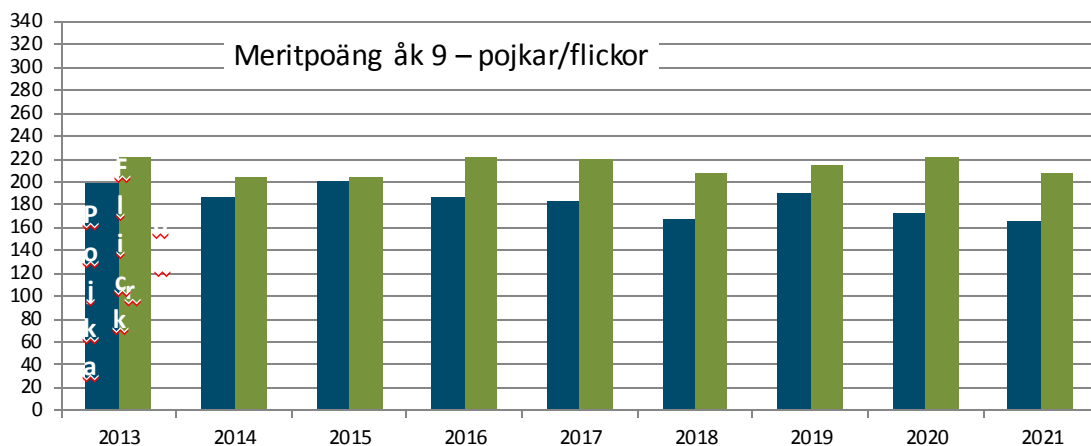
Årets avgångsklasser på grundskolan har haft stora utmaningar och mönstret för årskullen har varit synligt även bakåt i tiden. Det var en kull där det bland annat varit en del byte av elever, vilket har påverkat förutsättningarna negativt. Samtidigt visar diagrammet nedan att utvecklingen av meritvärdet för årskullen har ökat från årskurs 7 och 8 för att landa in kring det värde som de hade i årskurs 6, vilket kan ses i diagrammet nedan. Helst bör det finnas en uppåtgående progression från årskurs till årskurs men det är trots det glädjande att meritvärdet kunde öka det sista året på grundskolan.

Meritvärde över tid för åk 9 som avslutade grundskolan VT 2021

Skillnader i resultat beroende på kön, ämne och klass

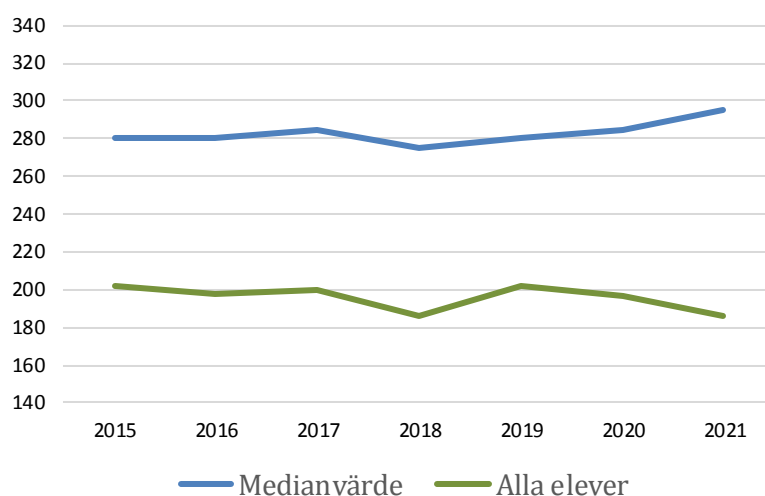
Sett till meritvärdet för de 9or som avslutade grundskolan VT 2021 ligger resultatet något lägre än de senaste åren, på totalen 184,8 och för flickor 206,5 respektive 164,1 för pojkar. Det skiljer sig mycket mellan könen och det är anmärkningsvärt att skillnaden i meritvärde sett är betydligt större än skillnaden i behörighet till gymnasiet, vilket synliggörs i diagrammen nedan. Flickor fortsätter ha generellt högre studieresultat även om just årets avgångselever hade relativt lika behörighet till gymnasiet.

Förutom skillnaderna mellan pojkar och flickor finns en annan oroande utveckling, nämligen den mellan olika klasser på och mellan skolorna. När årets resultat för avgångsklasserna i nian delas upp på klass och kön och vilka skolresultat de hade framkommer en oroande bild. I någon klass är behörigheten så låg som ca 30 % medan det i en annan klass ligger kring 80 %. Det lilla elevantalet påverkar analysen men de stora skillnaderna är tydliga. På övergripande nivå ser vi att flickor tenderar att ha ett bättre studieresultat men när resultatet bryts ner på klassnivå kan man också se att det ofta är en viss klass som generellt har ett lägre eller högre betyg, även om små könsskillnader kan bestå. Här behöver förvaltningen se över hur klasser sätts samman och om man mer proaktivt kan fördela elever så att fler kan få möjlighet att lyckas. Det finns med andra ord många faktorer som påverkar varför resultatet ser ut som det gör och det är viktigt att förvaltningen fortsätter analysera detta för att bättre kunna möta de behov som flickor och pojkar har.

Skillnaderna mellan de elever som presterar bäst och de övriga eleverna fortsätter att öka, vilket diagrammet nedan visar. Medianvärdet för de 40 elever som har högst meritvärde har ökat succesivt sedan 2015 medan motsatt trend syns för hela elevgruppen. Likt förra året är analysen att skolan lyckas utmana de elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling medan det har varit svårare att lyfta elevgruppen som helhet, särskilt tydligt mönster syns under pandemiåren. En möjlig förklaring är att elever som har föräldrar som kan stötta och/eller har en stabil familje- och boendesituation bättre har klarat av att kunna vara hemma med lättare symptom utan att för den delen missa viktig tid för inläring.

Medianvärdet av de 40 eleverna med högst meritvärde jämfört med hela elevgruppen

Resultaten för årskurs 6 ligger stabilt på totalen, men flickornas resultat sticker ut i jämförelse med tidigare år

På totalen hade 62,2 % av eleverna i årskurs 6 uppnått kunskapskraven i alla ämnen vårterminen 2021. Uppdelat på kön hade 60,5 % av flickorna och 63,3 % av pojkarna uppnått kunskapskraven. Likt pojkarnas högre behörighet till gymnasiet i årskurs 9 presterade pojkarna i årskurs 6 bättre i år jämfört med flickorna. Det är framförallt kunskaperna i fyra ämnen som drar ner snittet: engelska (73,5 % med betyg), matematik (78,4 % med betyg), modersmål (66,0 % med betyg) och svenska som andraspråk (39,6 % med betyg). I de flesta ämnen är det ungefär lika andel flickor som pojkar som fått betyg, men i matematik och idrott och hälsa skiljer sig resultaten. I dessa ämnen är det närmre 10 procentenheter lägre andel flickor som fått betyg. Exkluderas nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund² ökar den totala andelen som uppnått kunskapskraven i alla ämnen till 69,0 %, vilket är lägre än genomsnittet i Skåne som ligger på 75 %.

²Nyinvandrade elever har kommit till Sverige de senaste 4 åren. De har inte bott i Sverige eller gått i svenska skolsystemet tidigare. Tid för invandring baseras på när eleven blivit folkbokförd i Sverige. Det avser första gången eleven blev folkbokförd, det vill säga eleven har tidigare inte varit folkbokförd i Sverige. Elever där uppgift om personnummer saknas ingår inte. Elever med okänd bakgrund avser elever där uppgift om personnummer saknas. Att uppgift om personnummer saknas kan bero på att eleven inte blivit folkbokförd i Sverige men det kan även finnas andra orsaker till detta.

Resultatindikator MoR	2018		2019		2020		2021		Målnivå 2023
Andel elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor	64,6		63,1		61,3		62,2		80,0
Flickor/pojkar	66,3	62,8	68,8	58,2	67,8	56,0	60,5	63,3	

Försämrade resultat för eleverna i årskurs 3 gällande läsförståelse

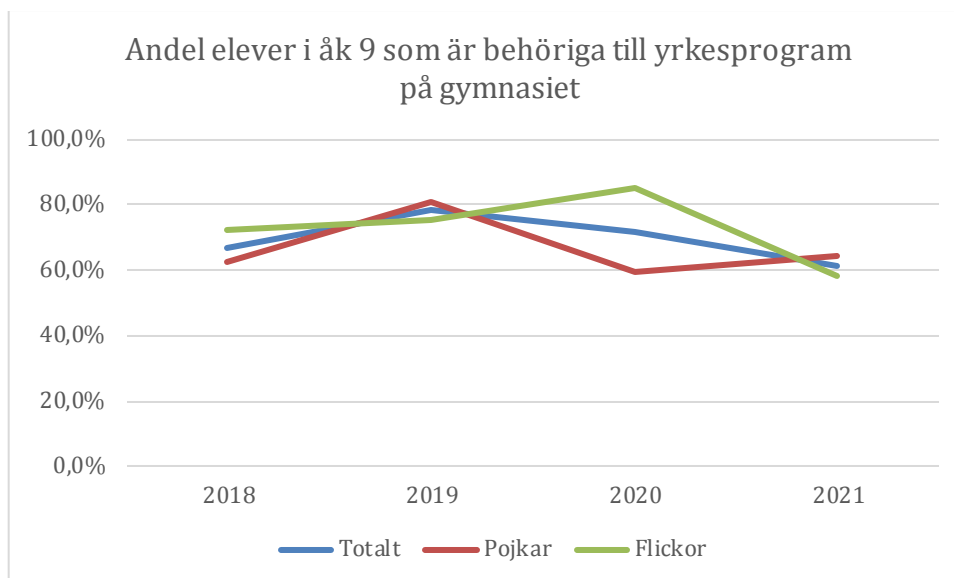
Att tidigt kunna läsa och förstå text är en viktig förutsättning för att kunna tillgodogöra sig kunskap även i andra ämnen än svenska. Analyser av skolresultaten i exempelvis NO och SO i årskurs 6 visar att bristande läsförståelse gör att en del barn inte klarar kunskapsmålen. Därför är nationella provet i årskurs 3 en viktig indikator, särskilt delprovet Läsa berättande text. Under 2021 genomfördes nationellt prov för årskurs 3 lokalt i kommunen. På grund av pandemin samlades inte resultaten in nationellt, vilket gör att vi inte kan jämföra kommunens resultat med andra. Däremot kan vi jämföra med tidigare resultat i kommunen.

Resultatindikator MoR	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2023
Nationella prov åk 3 – Läsa: berättande text*	79,1 %	86,5 %	**	73 %***	94,0
<p style="text-align: right;">*redovisas endast på totalen och ej uppdelat på flickor/pojkar **kunde ej genomföras pga Coronapandemin ***2021 genomfördes nationellt prov för åk 3 lokalt, men resultaten samlades ej in nationellt och därför kan det inte jämföras med andra kommuner</p>					

Årets resultat visar att 73 % av barnen i årskurs 3 klarade delprovet Läsa berättande text. Resultatet är lägre än såväl 2018 och 2019. År 2020 utfördes, på grund av pandemin, inget nationellt prov. Att lite mer än en fjärdedel av eleverna i årskurs 3 inte får godkänt på läsdelen visar att det behövs ett fortsatt arbete att satsa på läsförståelse från en tidig ålder.

Kommande årskullars resultat har en positiv utveckling i de lägre åldrarna, medan resultatet är det motsatta på högstadiet

Utvecklingen för andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till gymnasiet de senaste åren syns i diagrammet nedan, där vi kan se att resultaten har varierat något. Den positiva trenden för flickor bröts i år medan pojkarnas resultat var något bättre 2021 jämfört med 2020 men sämre än 2019. Att resultaten varierar relativt mycket från år till år beror till stor del på årskullarnas förutsättningar men även det faktum att antalet elever som avslutar årskurs 9 varje år i Östra Göinge är relativt sett litet och då kan relativt få elevers resultat ge ett stort utslag på statistiken. Exempelvis skulle 15 fler behöriga höja resultatet till omkring 70 %, vilket var förra årets resultat. Vissa år slår det negativt medan det andra år kan slå positivt, därför behöver vi förhålla oss till detta när vi tittar på siffrorna och staplarna nedan.

Vad som då kan vara viktigare är att se hur progressionen ser ut för en viss årskurs. Kan vi se en positiv utveckling där en större andel får ökade kunskaper och når uppsatta kunskapsmål eller är trenden nedåtgående? För niorna som gick ut vid sommaren 2021 hade exempelvis meritvärdet sjunkit från årskurs 6 till årskurs 7 och 8 för att sedan vända uppåt under årskurs 9.

Tabellen nedan visar förändringen av elevernas resultat från en årskurs till nästa, där elevgruppen som jämförs är densamma. Uppföljningen går i dagsläget ett år tillbaka och resultaten kommer att bli tydligare ju fler år som går. Resultaten visar att de flesta årskullarna fram till och med årskurs 6 har förbättrat sina resultat i kärnämnen från 2020 till 2021. Förvaltningen kan inte dra några långdragna slutsatser, men konstaterar att utvecklingen överlag är positiv och förhoppningen är att det kan bli en positiv trend som i förlängningen bidrar till att fler elever avslutar årskurs 9 med gymnasiebehörighet.

Andel elever som bedöms ha uppnått kunskapskraven för att vara godkända i kärnämnen åk 1–5 samt andel elever med minst betyg E i kärnämnen åk 6–9

	Matematik		Svenska		Svenska som andraspråk		Engelska	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Åk 1 till 2	86%	80%	92%	94%	48%	54%	94%	96%
Åk 2 till 3	84%	77%	85%	87%	43%	48%	87%	87%
Åk 3 till 4	79%	82%	88%	87%	42%	46%	78%	77%
Åk 4 till 5	73%	75%	80%	83%	34%	50%	62%	68%
Åk 5 till 6	75%	78%	84%	90%	20%	40%	60%	74%
Åk 6 till 7	81%	79%	93%	90%	48%	40%	79%	73%
Åk 7 till 8	79%	73%	94%	90%	30%	46%	83%	81%
Åk 8 till 9	80%	77%	91%	88%	27%	44%	72%	79%
Genomsnitt för hela grundskolan	80%	78%	88%	89%	38%	48%	78%	80%

Något händer dock under högstadiet, de årskullarna som gått från årskurs 6 till 7, 7 till 8 och 8 till 9 har försämrat sina resultat, med undantag för svenska som andraspråk där de flesta årskullarna förbättrat sig. Eftersom vi enbart har data för två år är det svårt att dra några slutsatser mer än att konstatera detta. De kommande åren kommer det vara mycket intressant att se om mönstret består och vad behöver i så fall ändras för att

Framöver kommer förvaltningen utveckla uppföljningen av progression genom omvärldsbevakning och ytterligare analys för att på ett mer träffsäkert sätt kunna följa utvecklingen för flickorna och pojkarna som går i kommunens skolor.

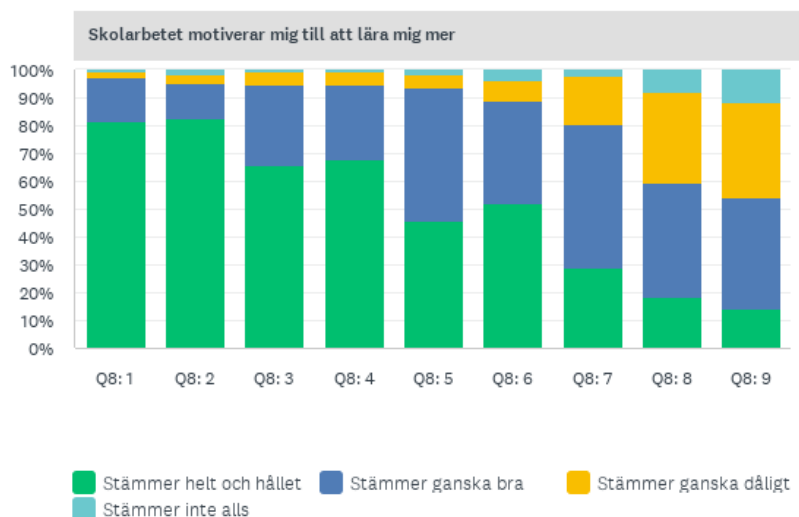
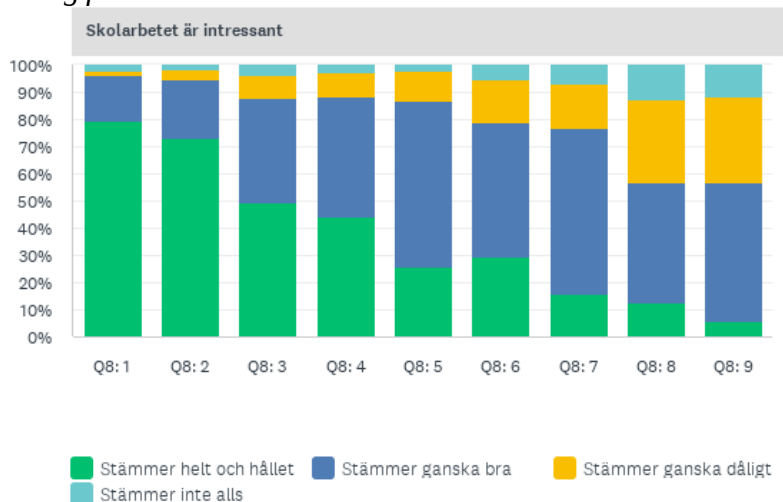
Eleverna upplever överlag skolan positivt

Årets elevenkät visar likt tidigare år att de allra flesta eleverna, från förskoleklass till årskurs 9, överlag upplever skolan positivt. Svaren är i stort sätt lika för flickor som pojkar. Andelen elever i årskurs 9 som uppger att skolarbetet stimulerar mig att lära mig mer har minskat något jämfört med svaren i Skolinspektionens enkät förra året och ligger på 54,6 % på totalen, vilket är långt från målet i MoR. Skillnaden mellan flickornas och pojkarnas svar är stor, 44,7 % av flickorna uppger att skolarbetet stimulerar dem medan 63,5 % av pojkarna svarar det samma. Dessvärre finns inte könsuppdelade svar att jämföra med tidigare år så vi vet inte om denna skillnad är återkommande eller om detta år sticker ut. Däremot är det anmärkningsvärt att skillnaden är så stor, särskilt eftersom flickorna generellt har bättre studieresultat. Förvaltningen behöver analysera detta vidare och se om mönstret består i kommande mätningar.

Resultatindikator MoR	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2023
Elever i åk 9: Skolarbetet stimulerar mig att lära mig mer, positiva svar	67,7	Finns ej svar för åk 9	57,9	54,6	80,0
Flickor/pojkar				44,7 63,5	

Delar vi upp svaren för respektive årskurs händer något, vilket diagrammet nedan visar. Det är en väsentlig skillnad på hur de lägre och de högre årskurserna uppfattar hur intressant skolarbetet är och huruvida det motiverar till att lära sig mer. Sett till hela elevgruppens svar tycker över 80 % att skolarbetet är intressant och gör att man är motiverad att lära sig mer, medan de i årskurs 8 och 9 ligger kring 55–60 % jämfört med årskurs 1 och 2 där långt över 90 % är positiva. Något ser ut att hända för varje årskurs en elev går, vilket ställer högre krav på de högre årskurserna att arbeta för att involvera och engagera eleverna i undervisningen.

Utdrag från elevenkät HT 2021

Andelen gymnasieelever med examen inom 4 år ökade 2020 men minskade igen 2021

År 2020 förbättrades resultatet på gymnasiet och andelen elever som tog examen ökade till 70,4 % från 62,3 % 2019. Ökningen berodde i stort på att flickornas resultat återgick till samma nivå som 2018, medan pojkarnas resultat i stort legat på samma nivå de tre senaste åren. 2021 försämrades resultatet igen och 66,0 % av eleverna på gymnasiet gick ut med examen. Resultatet försämrades för både flickor och pojkar. Resultatet ligger fortsatt klart under målnivån i MoR.

Det är en tydlig minskning av andelen gymnasieelever som går på IM samtidigt som andelen elever som går högskoleförberedande program ökar, vilket delvis kan förklara att resultatet förbättrats. Det finns även en positiv trend med övergång från avklarad gymnasium vidare till universitet och högskolestudier direkt efter examen. Sedan 2017 har andelen elever som gått över till vidare studier ökat från 11,0 % till 20,9 % 2020. Det är ett mycket glädjande resultat som pekar på att fler unga Göingar är motiverade till vidare studier.

Resultatindikator MoR	2018		2019		2020		2021		Målnivå 2023
Andel gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun	71,3		62,3		70,4		66,0		80,0
Flickor/pojkar	74,0	68,7	51,7	68,8	74,0	67,4	71,0	62,1	
Andel elever som avslutat åk 9 på våren och som återfanns i gymnasieskolan på hösten*	96,7		97,3		94,8		**		97,5
*ej uppdelad på kön **resultat finns ej för 2021									

Andelen elever som avslutat årskurs 9 på våren och som återfinns på gymnasieskolan på hösten har minskat något. Den senast tillgängliga indikatorn åsyftar 2020 och förvaltningen arbetar aktivt med de som inte går vidare från årskurs 9 till gymnasiet. Flertalet av dessa hamnar inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret. I november 2021 återfanns 74 individer, 24 flickor och 52 pojkar på förvaltningens KAA-lista. Dessa är alla mellan 16–20 år och har ingen skolplacering på gymnasiet eller IM. De allra flesta studerar i en annan skolform, t.ex. folkhögskola eller komvux och en relativt hög andel arbetar eller har en annan sysselsättning. 25 personer, vilket motsvarar ca en tredjedel av alla inom KAA, har ingen eller okänd sysselsättning. Dessa har eftersökts av förvaltningen men ännu inte kunnat återfinnas, vilket kan bero på att de har flyttat från kommunen eller av annan anledning ej gått att nå.

Uppföljning kommunala aktivitetsansvaret 2021

Totalt antal ungdomar som omfattas av KAA	76	
Flickor/pojkar	24	52
Andel ungdomar studerar i annan studieform	31,6 %	
Antal*	24	
Andel ungdomar som har ett arbete.	22,4 %	
Antal	17	
Ingen eller okänd sysselsättning	32,9 %	
Antal	25	
Annan sysselsättning	13,1 %	
Antal	10	
Kommunens egen statistik		
*Endast totalen redovisas då det inte är etiskt försvarbart att redovisa antalet per kön då det blir för få individer		

Insatser för bättre skolresultat

I förra årets verksamhetsrapport redovisades vilka insatser förvaltningen och skolorna i kommunen arbetar med för att öka måluppfyllelsen i skolan. De flesta av dessa fortgår och, som tidigare påpekats, långsiktiga. Nedan redovisas några resultat av arbetet med arbetet för att öka måluppfyllelsen i skolan.

Skolverksprojekt för att förstärka arbetet med nyanlända och flerspråkiga elever
Arbetet som just nu görs med stöd av Skolverket för att utveckla arbetet med nyanlända och flerspråkiga elever har gått in i genomförandefasen efter att ha kartlagt behov och nuläge under hösten 2020. Fokus ligger på förskolornas och

vuxenutbildningens arbete eftersom grundskolorna var i fokus under 2016–2018 och mycket av det arbete som startades då fortfarande håller på att implementeras. I förskolan pågår just nu ett arbete där utvecklingspedagogerna genomför processledarutbildning i språkutvecklande arbetssätt. Tidiga effekter av detta är att utvecklingspedagogerna är mer medvetna om hur man uttrycker sig och hur man kan stödja sina kollegor istället för att kunna allt själv. Arbetet fortsätter med en kompetensutvecklingsinsats där alla förskolelärare kommer gå en 7,5 Hp kurs i språkutvecklande arbetssätt och interkulturalitet via Malmö universitet. Arbetet är som sagt långsiktigt, men troliga resultat är att de små barnen kommer ha ett mer utvecklat språk när de börjar förskoleklass, vilket i sin tur kan leda till bättre måluppfyllelse på sikt genom grundskolan.

Kompetensutveckling för pedagoger inom F-6 för att bättre kunna möta nyanlända och flerspråkigas behov

För att bättre kunna möta de behov som nyanlända och flerspråkiga elever har kommer grundskolan F-6 genomföra en kompetenshöjande insats till alla pedagoger. Kursen "Det globala klassrummet" på 7,5 hp genomförs i samarbete med Malmö universitet under detta och nästa läsår. Syftet är att stärka arbetet med att kunna arbeta systematiskt med ämne och språk, där språkutveckling ska kunna vara genomgående tema oberoende av vilket ämne det gäller.

Vetenskap i skolan (ViS)

Projektet Vetenskap i skola syftar till att undersöka den låga måluppfyllelsen i Östra Göinge och ska hjälpa till att identifiera behov och insatser, erbjuda handledning, utbildning och analysstöd. Projektet pågår mellan 2020 och 2022, varvid det fortfarande är tidigt att uttala sig om konkreta resultat och effekter. Hittills är en processledarutbildning för 12 lärare på högstadiet och kommunens två didaktiker genomförd. Skolorna arbetar med att utveckla det kollegiala lärandet och hur man arbetar språk- och kunskapsutvecklande. Även organisationsutveckling och hur man bäst organiserar sig för att möta de behov som finns är i fokus. Framöver kommer fokus ligga på att se hur helheten ser ut kring alla insatser och satsningar som görs för skolutvecklingen. Hänger delarna ihop och drar de åt samma håll?

Förutsättningar för att lyckas i skolan

För att lyckas förbättra skolresultaten och nå de uppsatta målen krävs, förutom ett gediget pedagogiskt arbete, även att förvaltningen lyckas med att såväl stödja som att utmana barn och unga på ett bra sätt när inte allt går som det ska. I vissa fall, när det redan gått för långt, finns behov av insatser som kan stötta den unga att komma på fötter medan det i andra fall behövs ett heltäckande förebyggande arbete som gör att barnet aldrig kommer till den punkt att hen inte klarar skolan eller råkar illa ut på annat sätt. Förvaltningen arbetar med både åtgärdande och förebyggande insatser, för att stötta och utmana kommunens unga invånare, vilket de nedanstående styckena handlar om.

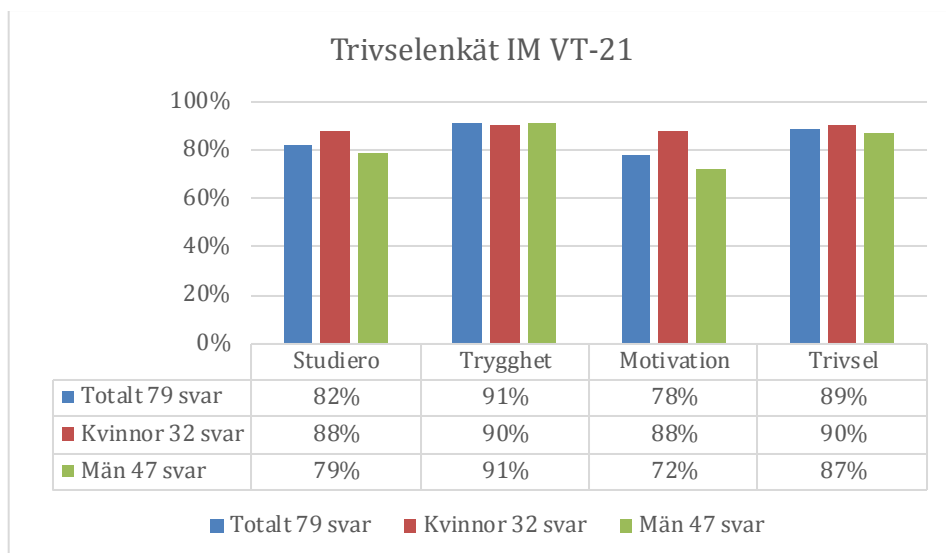
Trygghet och studiero i skolan

Resultatindikator MoR	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2023
Elever i åk9: Jag har studiero på lektionerna, positiva svar****	67,7	Finns ej svar för åk 9	57,9	79,3	80,0
Flickor/pojkar				82,2 76,2	

En förutsättning för att lära sig saker och nå kunskapsmålen i skolan är att eleverna känner sig trygga och upplever att man har studiero under lektionerna. I den årliga elevenkäten på grundskolan kan vi se att en majoritet av eleverna i årskurs 9 svarar positivt på frågan som de har studiero på lektionerna. På totalen svarade 79,3 % positivt, vilket ligger nära målnivån i MoR. Det är en något högre andel flickor som uppger att de har studiero. 82,2 % jämfört med 76,2 % av pojkarna.

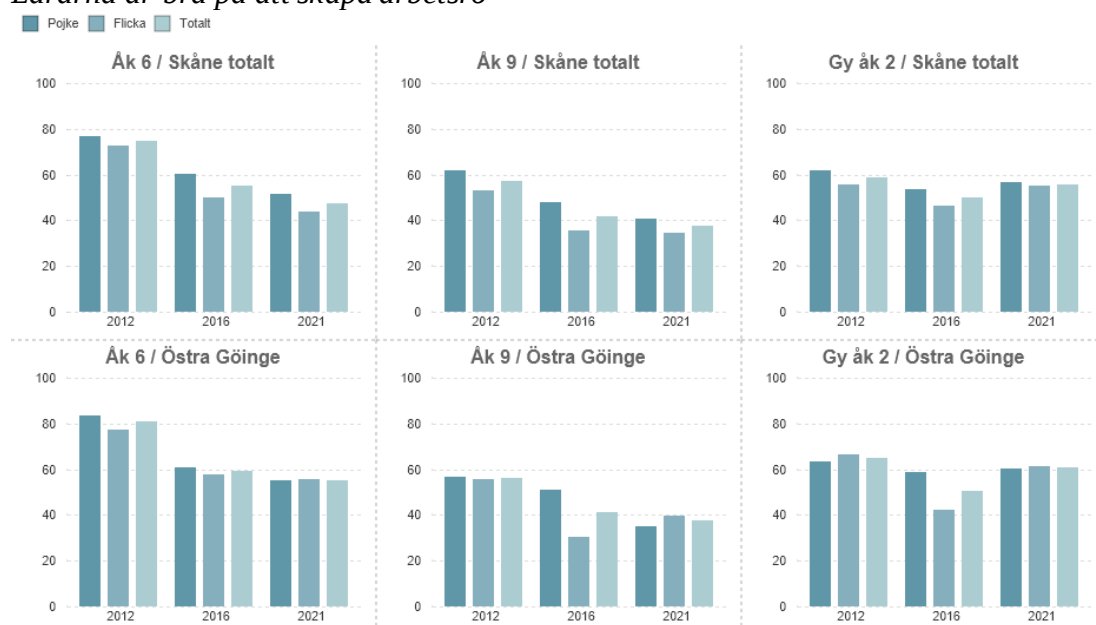
Kommunen har ett relativt stort flöde av kränkingsanmälningar i grundskolan och de minskar inte över tid. Detta kan dock inte ses självklart som negativt utan ska snarare ses i ljuset om en låg tolerans mot kränkningar och en ökad medvetenhet om skolans skyldighet att anmäla, utreda och åtgärda. Skolinspektionen lyfter i sin rapport att de ser att verksamheterna arbetar framgångsrikt med trygghetsfrågan. I enkäter från förskola, grundskola och fritidshem framkommer att barn och elever känner sig trygga i verksamheterna. Sett till alla elever på grundskolan svarar ungefär 95 % att de är trygga under både lektioner och raster. Inga större skillnader finns mellan varken årskurser eller kön, vilket indikerar på att de flesta elever känner sig trygga på skolan. Självklart är det centralt att sträva efter 100 % trygga barn och elever och därför fortgår värdegrundsarbetet på olika sätt.

Även på IM kan man se positiva effekter av att aktivt arbeta med trygghet och studiero på skolan. Utifrån svaren på elevenkäten som genomfördes på vårterminen går det att utläsa att en stor majoritet av eleverna uppger att de känner sig trygga och har studiero på skolan.

I region Skånes återkommande folkhälsoenkät som gjorts 2012, 2016 och 2021 får elever i årskurs 6, årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet svara på en rad olika frågor kopplat till folkhälsa. En del frågor rör skolan och på frågan om lärarna är bra på att skapa arbetsro svarar eleverna i Östra Göinge ungefär likadant som eleverna generellt i Skåne. Trenden för årskurs 6 och årskurs 9 har varit nedåtgående sedan 2012 och framförallt eleverna i årskurs 9 uppger att lärarna kan ha svårt att skapa arbetsro även om andelen flickor som svarat positivt har ökat något sedan mätningen 2016. För gymnasieeleverna visar mätningen 2021 att en större andel elever upplever att lärarna är bra på att skapa arbetsro än 2016.

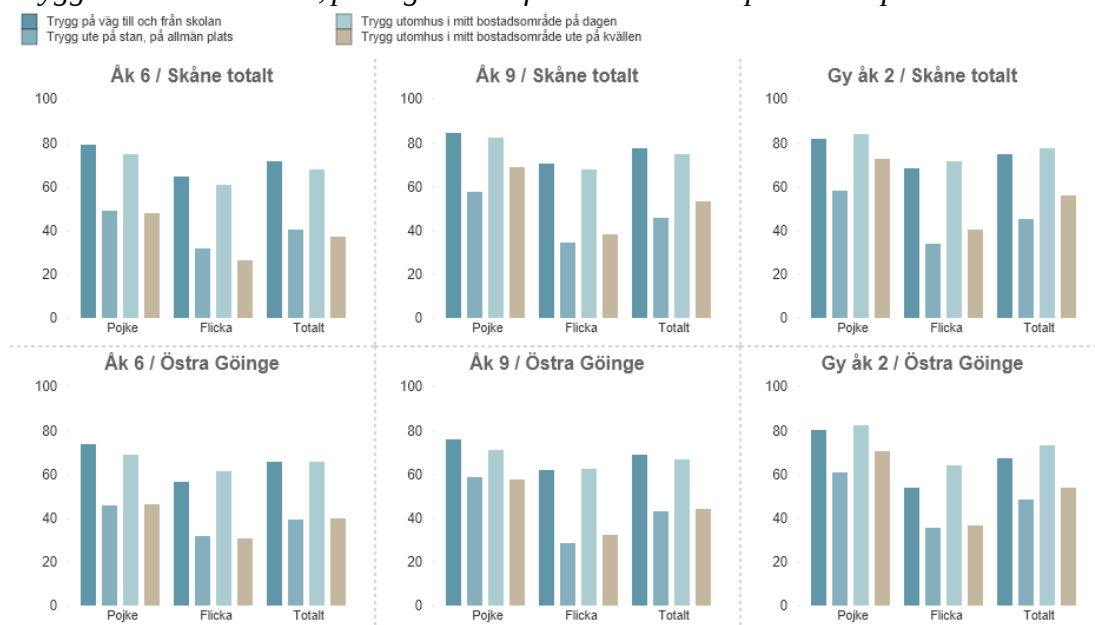
Lärarna är bra på att skapa arbetsro

I folkhälsoenkäten får eleverna även svara på hur trygga de känner sig i olika delar av samhället. Diagrammen nedan visar att eleverna i Östra Göinge som har svarat på enkäten i likhet med Skånes elever överlag i stort känner sig trygga på väg till och från skolan och utomhus i sitt bostadsområde på dagen. Däremot minskar andelen som

känner sig trygga på allmän plats och utomhus i sitt bostadsområde på kvällen. Det är särskilt flickor som känner sig mer otrygga och endast omkring 30 % av flickorna uppger att de känner sig trygga där. Förvaltningen arbetar aktivt för att öka tryggheten, bland annat genom att rensa buskar och öka belysningen. Fryshuset har trygghetsvårdar som finns synligt ute i byarna och kommunen samarbetar med det lokala föreningslivet med nattvandring för att öka tryggheten på kvällar och nätter.

Trygg i bostadsområdet, på väg till och från skolan samt på allmän plats

Pandemin har fortsatt påverka närvaron negativt i grundskolan

Förra året var första gången förvaltningen på huvudmannanivå kunde följa ett helt läsårs närvaro i grundskolan. Pandemin har fortsatt påverka närvaron i skolan negativt, vilket tabellen nedan visar. Statistiken för höstterminen 2020 är dessvärre inte tillförlitlig då det fanns stora problem med inmatning i IST, som är skolornas elevhanteringssystem. Därför redovisas endast vårterminens statistik nedan. Framöver är förhoppningen att inmatningsproblemen är lösta och att tillförlitlig statistik kommer finnas kommande år. Siffrorna nedan går inte att jämföra med varandra på ett bra sätt, men det är tydligt att siffrorna för vårterminen är låga. Det är oroande på många sätt att närvaron minskar då det kan påverka såväl hälsoaspekter som skolresultaten. Utifrån analyser som gjorts kan vi se att de som redan hade hög frånvaro innan pandemin har ännu högre frånvaro nu. Under pågående hösttermin är närvaron fortsatt låg och i stort sätt oförändrat från våren trots att restriktioner kopplat till pandemin har lyfts.

Närvaro i grundskolan

	2019/2020 fram till mars	Hela läsåret 19/20	Vårterminen 2021	Höstterminen 2021 (tom okt)
90 % närvaro eller mer	76%	61%	58 %	58 %
80 % närvaro eller mer	94%	87%	87 %	85 %

Sambandet mellan hög närvaro och de resultat som eleverna når i skolan är tydligt. De elever i årskurs 9 som hade 90 % närvaro eller mer under vårterminen 2021 har i snitt ett meritvärde på 208,5, de mellan 80–90 % närvaro hade 169,4 och de med mindre än 80 % närvaro hade 137,9 poäng i snitt. Det fanns även ett tydligt mönster med fler behöriga till gymnasiet ju mer närvaro en elev hade. Detta visar på vikten av ett strukturerat arbete för att främja närvaron i skolan, vilket förvaltningen har utvecklat de senaste åren. Samtidigt visar statistiken att arbetet med att främja närvaro i skolan behöver vara prioriterat framöver.

Även på IM har pandemin påverkat arbetet med närvaro mycket under läsåret. På totalen visar statistiken att närvaron ökade under vårterminen 2021 jämfört med året innan. Rutiner har utvecklats succesivt under pandemin kring vad som är giltig/ogiltig frånvaro och närvaro via distans och på plats. Ett arbete för att förtydliga rutiner och arbetssätt har inletts under våren 2021 och bland annat har ett närvaroteam bestående av specialpedagog, speciallärare, socialpedagog och lärare från varje arbetslag skapats för att systematiskt kunna stötta mentorerna när det gäller elever med hög frånvaro.

Tidiga samordnade insatser är viktiga, men i behov av fortsatt utvecklingsarbete
Förvaltningen har under de senaste åren arbetat med att implementera arbetet kring tidiga samordnade insatser (TSI). Arbetet grundas i att barn och unga ska få stöd i ett tidigt skede av en ogynnsam utveckling. Ofta är det inte tillräckligt att endast en part sätter in insatser utan stödet behöver samordnas mellan skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst. Tidigare har bilden varit att arbetet varit fullt implementerat och att det har fungerat väl. I den genomlysning som gjordes av socialtjänsten och dess olika insatser under vintern framkom dock brister i hur förvaltningen tar sig an uppdraget. I genomlysningen beskrivs det som att ”varje enskild del gör sin insats, men det finns begränsningar i samspel och samarbete mellan enheter och verksamheter som är beroende av varandra för att lyckas”. Processbeskrivningar och strukturer finns på plats för mycket bra arbete men själva utförandet brister där enskilda enheter tolkar sin del av uppdraget olika. Här har förvaltningen ett stort och viktigt utvecklingsarbete att arbeta vidare på framöver, vilket är igångsatt och prioriterat framöver.

När ett barn eller ungdom mår dåligt

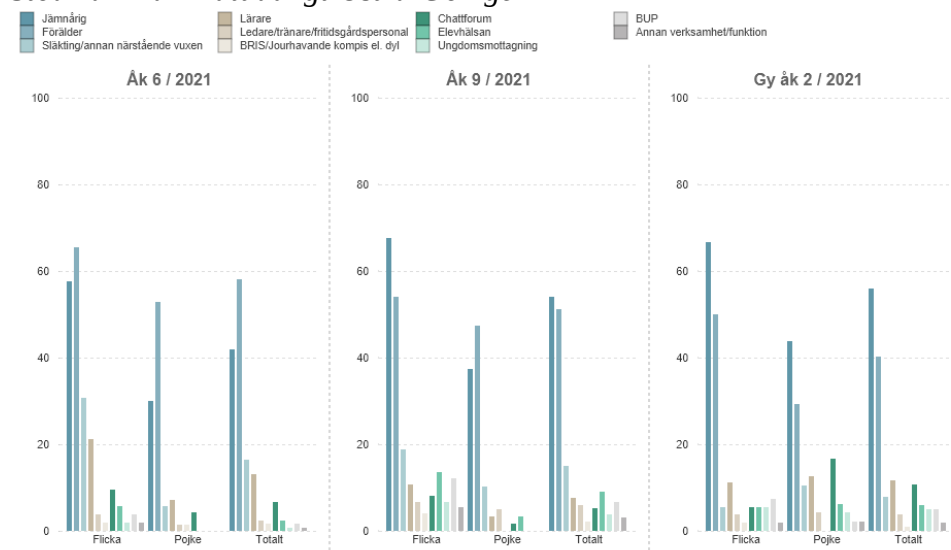
Tabellerna nedan är från Folkhälsorapporten 2021 som region Skåne genomfört. Den första tabellen visar hur eleverna svarar på frågan om de har mått dåligt de senaste 12 månaderna. Svaren visar att det är en större andel som uppger att de har mått dåligt 2021 jämfört med 2016, vilket gäller både pojkar och flickor med undantag för flickorna som går i årskurs 2 på gymnasiet. Denna trend liknar Skåne överlag och indikerar att barn och unga mår allt sämre psykiskt, samt att det dåliga måendet kryper neråt i åldrarna. Mående och det stöd man får när man mår dåligt är faktorer som påverkar förutsättningarna att klara skolan, vilket gör det viktigt att förvaltningen kan möta de behov som uppstår, men även samhället i stort har en stor roll att spela.

Mått dåligt under de senaste 12 månaderna

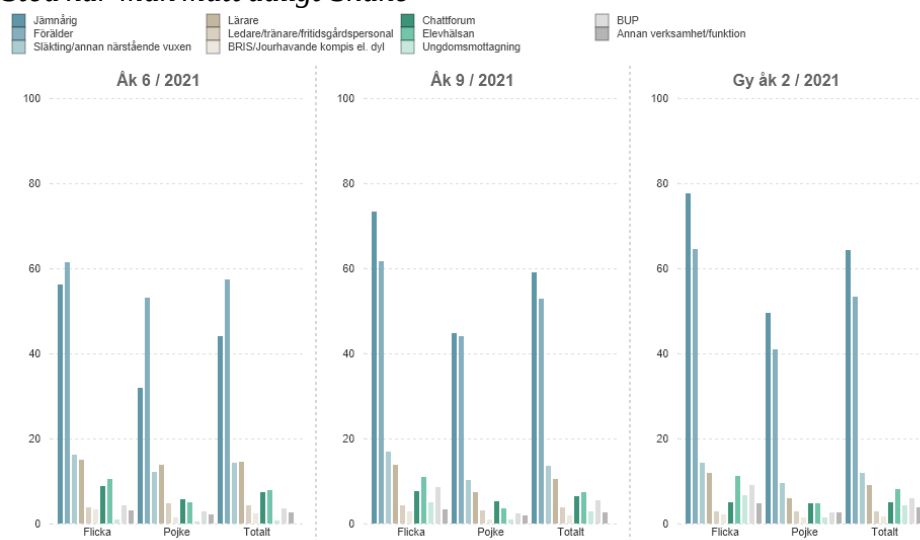

På frågan vart man vänder sig om man har mått dåligt svarar eleverna i Östra Göinge ungefär som eleverna generellt i Skåne. Det viktigaste stödet är föräldrar och jämnåriga, följt av andra närstående vuxna och lärare. Svaren skiljer sig något mellan vilken årskurs som svarar, där exempelvis föräldrars roll verkar minska något ju äldre barnet blir. Ett svar som sticker ut något är hur stor andel som uppger att de vänder sig till elevhälsan för stöd. Ca 6 % av flickorna i årskurs 6 och 13,5 % av flickorna i årskurs 9 har vänt sig till elevhälsan när de har mått dåligt. Motsvarande för pojkar är 0 % i årskurs 6 och ca 3 % i årskurs 9. Vi vet att pojkar generellt sett uppger att de mår bättre än flickor och att de söker stöd i mindre utsträckning, men i jämförelse med Skåne sticker framförallt svaren för pojkarna i årskurs 6 ut. Samtidigt ser vi att en majoritet av orosanmälningar som inkommer till socialtjänsten rör pojkar och det är i högre grad pojkar som har insatser kopplade till sig via socialtjänsten. Hur detta hänger ihop är något förvaltningen behöver analysera vidare.

Stöd när man mått dåligt Östra Göinge

Stöd när man mått dåligt Skåne

Fortsatt många orosanmälningar som inkommer till socialtjänsten

Under 2020 inkom 926 anmälningar om barn 0–17 till socialtjänsten. Detta var en betydande ökning från tidigare år, vilket dels följer det nationella mönstret men som också kan härledas till polisens insats Rimfrost under våren 2020. Det är inte enbart negativt att det inkommer många anmälningar, utan det betyder att det finns en hög grad av engagemang bland olika verksamheter där barn befinner sig. Det är naturligtvis inte bra att så många barn och unga har oroande omständigheter runt sig, och det är långt ifrån alla anmälningar som leder till en öppnad utredning. Av 926 anmälningar öppnades 133 utredningar förra året, vilket ofta beror på att vårdnadshavare tackar nej till det stöd som socialtjänsten erbjuder.

Översikt anmälningar, ansökningar och utredningar på socialtjänst barn och unga

	2017	2018	2019	2020	2021 (tom sep)
Anmälningar 0–17 år	612	622	686	926	587
<i>flickor</i>	294	273	245	374	228
<i>pojkar</i>	318	349	441	552	360
Antal unika individer 0–17 år	320	324	346	511	326
<i>Flickor</i>	148	141	141	216	136
<i>Pojkar</i>	172	177	205	295	190
Ansökningar 0–17 år	38	28	29	20	21
<i>flickor</i>	14	4	14	11	9
<i>pojkar</i>	23	24	15	9	12
Inledda utredningar totalt 0–17 år	134	137	154	152	120
<i>flickor</i>	57	55	63	71	50
<i>pojkar</i>	77	82	91	82	70
Inledda utredningar utifrån anmälan 0–17 år	97	109	125	133	90
<i>flickor</i>	43	51	49	59	36
<i>pojkar</i>	54	58	76	74	53
Inledda utredningar utifrån unika individer	127	127	144	146	117
<i>flickor</i>	56	52	60	68	48
<i>pojkar</i>	71	75	84	77	69

Tillochmed september 2021 har 586 anmälningar om barn och unga 0–17 år inkommit till socialtjänsten. Det är något färre än föregående år men fler än tidigare år. Av anmälningar som inkommit rör 360 anmälningar pojkar och 228 anmälningar flickor. Det är dock viktigt att lyfta fram att av de anmälda flickorna och pojkarna är det ibland samma individ som anmäls flera gånger, totalt har anmälningarna hittills under året rört 136 flickor och 190 pojkar, vilket totalt blir 326 barn. De flesta anmälningar görs kopplat till oro för familjeförhållande och det är särskilt oroande att man kan se en ökning av oro för barn som är utsatta för våld och sexuella övergrepp. Detta syns även på ärenden till Barnhuset där antalet aktualiserade ärenden redan är fördubblat jämfört med förra året, trots att året ännu inte är slut. Utvecklingen är dock inte unik för Östra Göinge utan samma mönster syns även i de andra kommunerna som är kopplade till Barnhuset, även om siffrorna för Östra Göinge är något högre.

Färre som tar del av öppna insatser samtidigt som behovet av stöd och placeringar ökar

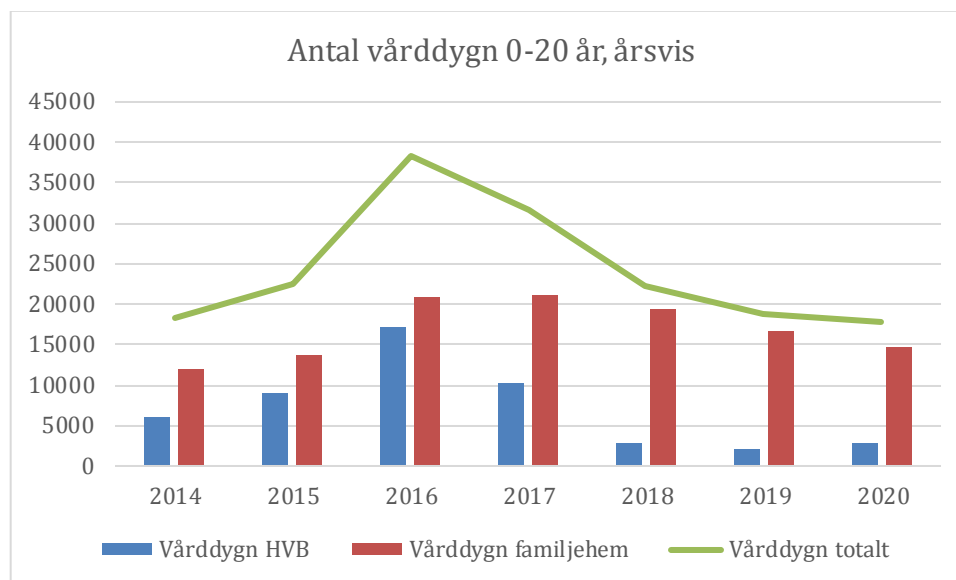
Trots att förvaltningen kan se en ökning av barn och unga som är i behov av stöd har trenden för att ta del av de öppna insatser som erbjuds av socialtjänsten är fortsatt varit negativ. Detta synliggjordes bland annat i den genomlysning som gjordes under januari, men är även tydlig i förvaltningens egen analys. Samtidigt som färre tar del av de öppna insatserna har antalet placeringar ökat, vilket pekar på att om fler tidigare kunde få hjälp via de öppna insatserna skulle behovet av placeringar minska på sikt. Under året har förvaltningen initierat flera utvecklingsarbeten kring detta, förhoppningsvis kan det vända utvecklingen och göra att fler barn och unga kan få hjälp i ett tidigare skede.

*Öppna insatser inom socialtjänst barn och unga**

	2017	2018	2019	2020
Antal med individuellt öppenvårdsstöd	66	64	59	48
<i>flickor</i>	24	22	22	21
<i>pojkar</i>	42	42	37	27
Antal kontaktfamilj/kontaktperson	37	30	27	25
<i>flickor</i>		10	6	9
<i>pojkar</i>		20	21	16
*Dessa siffror tas endast fram årsvis och därför kan inga resultat för 2021 presenteras				

Under året har det gjorts en satsning på familjehemsvården och två omgångar av utbildningen ”Ett hem att växa i” har genomförts för familjehemmen. Ofta kan en familjehemsplacering vara bättre för ett barn eller ungdom i behov av stöd, då placeringar på HVB-hem ibland kan vara en tillfällig lösning på ett problem som sedan fortsätter efter hemkomst. Genom att höja kompetensen hos familjehemmen minskar risken för att en placering misslyckas och på så vis minskas även behov av att placera barn och unga i HVB-hem. I motsats till många andra kommuner har kommunen en väl uppbyggd familjehemsbank som gör att det nästan aldrig finns behov av att använda konsulentstödda familjehem, vilket är en dyrare men inte nödvändigtvis bättre lösning. Tidigare år har kommunen haft barn och unga placerade ca 2900 dygn på HVB, vilket både är dyrt och inte alltid lämpligt. Prognosen för barn

och unga är positiv i år och antalet vårddyggn på HVB beräknas minska till ca 1900, vilket är positivt även om vi samtidigt ser att ett flertal placeringar fortsätter inom ramen för vuxenverksamheten inom socialtjänsten. Dock har inte de avslutade HVB-placeringarna inom barn och unga ersatts med nya, vilket är positivt i sig även om fler har placerats inom familjehem istället.

Sett till antal barn som är placerade kan en ökning skönjas från 2017–2019 till 2021. Jämförelsetal saknas för 2020, men ökningen till 38 placerade barn är oroande och visar på de stora behov som en del barn och unga har i kommunen. Förvaltningen arbetar för att utveckla fler förebyggande och stödjande insatser som skulle kunna vara ett tidigare alternativ till placeringar, men det är ett långsiktigt arbete som ännu är i sin linda varför vi ännu inte kan se några resultat av det.

Sammanställning antal placerade barn per 31 okt

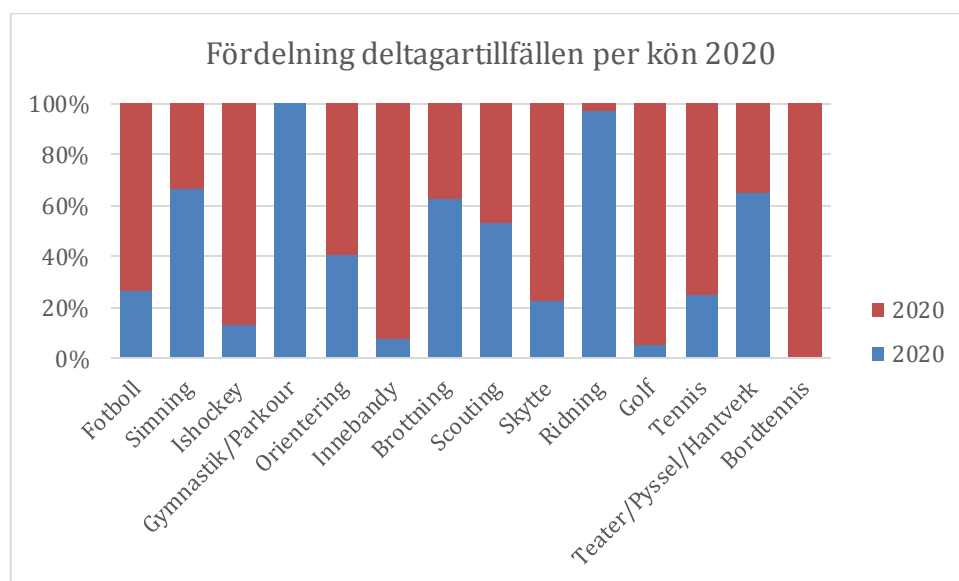
	2017	2018	2019	2020*	2021
Antal placerade barn 31 okt	34	34	33		38
<i>Flickor</i>			16		20
<i>Pojkar</i>			17		18
*2020 togs inga siffror fram					

Meningsfull fritid

Pandemin har påverkat möjligheten att delta i föreningarna

Pandemin har påverkat barn och ungas möjlighet att delta i föreningslivet under året. Olika föreningar har påverkats i olika grad och på olika sätt och överlag har föreningarna hanterat de olika restriktioner som funnits på ett bra sätt och anpassat sina verksamheter. Dock har restriktionerna slagit olika på föreningarna beroende på om man bedriver utomhus- eller inomhussporter där utomhusidrotter har kunnat hålla igång sin verksamhet i större omfattning än inomhusidrotter som i vissa fall helt fått lägga ner sin verksamhet. Stoppet av matcher, tävlingar och andra arrangemang har påverkat alla.

Både utbetalningen av aktivitetsstöd och antalet deltagartillfällen per idrott visar på en minskad aktivitetsnivå totalt för föreningarna men det är stor skillnad mellan föreningarna. På totalen är minskningen 2020 jämfört med 2019 ca 10 % när det kommer till deltagartillfällen i idrottsföreningarna, från 53 613 tillfällen 2019 till 48 738 tillfällen 2020. Inga större skillnader syns mellan flickor och pojkars minskning av aktivitet även om flickornas aktivitetsgrad har minskat något mer än pojkarna. Troligtvis beror det på att flickorna i större utsträckning är aktiva i föreningar som har verksamhet inomhus och därmed påverkats mer av pandemirestriktioner, vilket syns i diagrammet nedan. Generellt kan man säga att uteridrotter har klarat sig bättre än inomhusidrotter. Idrotter där man naturligt kunnat hålla avstånd mellan varandra har klarat sig bättre än idrotter med mer naturlig kroppskontakt.

Framöver finns en oro inom de flesta föreningar kring hur de ska få tillbaka medlemmar, ledare med mera nu när restriktionerna har släppt.

Många satsningar har påverkats negativt av pandemin

Pandemin har påverkat möjligheterna att erbjuda kultur- och fritidsaktiviteter under året. Restriktioner kring hur många som får samlats och förhållningsregler kring att man ska hålla avstånd har gjort att aktiviteter i många fall har ställts in eller behövt förändrats för att ändå kunna genomföras. Redovisningen nedan är exempel på några

viktiga insatser som förvaltningen gjort för att främja kultur- och fritidslivet i kommunen under året, där det är tydligt vilken stor påverkan som pandemin har haft för verksamheten.

Under 2020 påbörjades satsningen Rörelserika Östra Göinge, en gemensam satsning där syfte och mål är att få fler fysiskt aktiva, rörelserika och välmående invånare i Östra Göinge kommun samt att skapa goda förutsättningar för inkludering genom föreningsdeltagande. I samarbetet finns förutom skolorna i kommunen, föreningar, Kultur & fritid, Fritidsbanken, RF-SISU Skåne och Fryshuset. Den primära målgruppen är ungdomar i årskurs 1–6 och nyanlända och som sekundär målgrupp är Idrottsföreningsmedlemmar

Projektet har kraftigt påverkats av pågående pandemin som gjort att flertalet aktiviteter och insatser har flyttats fram efterhand beroende på rådande restriktioner. Trots pandemin har dock vissa aktiviteter, såsom Afterschool-aktiviteter, vissa lovaktiviteter och utbildningar kunnat genomföras. Däremot är det för tidigt att utvärdera projektet och de satsningar som gjorts. Framöver kommer arbetet att fokusera på att komma igång med det som inte kunnat genomföras tidigare och plocka ut de delar i projektet som varit lyckade och framgångsrika för att överföra det till ordinarie verksamheter.

Projektet Bokstart på biblioteken är en satsning som vänder sig till föräldrar och vuxna med små barn (0–3 år) med syfte att tidigt stimulera språkutveckling. Föräldrarna som deltar uppmuntras att prata, läsa, sjunga, rimma och ramsa med sitt barn. På så sätt utvecklas barnets språk och läsinträsse, vilket kan ha stor betydelse senare under skolan. Projektet har först under hösten 2021 kunnat genomföra de första fysiska träffarna och resultaten kommer synas först om några år.

Kulturhusets lördagsprogram som vänder sig till familjer med främst yngre barn har inte kunnat genomföras då biblioteksverksamheten i stora delar varit stängd. Som alternativ har familjerna istället kunnat hämta en pysselpåse utanför Kulturhuset för att ha aktiviteten hemma istället.

Förvaltningens samlade rekommendationer

- Skolan och de flickor och pojkar som går i skolan är ett gemensamt ansvar för hela förvaltningen. För att uppnå en högre måluppfyllelse och att fler elever går ut skolan med behörighet att studera vidare krävs att alla verksamheter inom förvaltningen ser att alla barn är allas ansvar. På samma sätt som förvaltningen slutit upp kring målet att fler vuxna Göingar ska nå självförsörjning krävs samma uppslutning och engagemang kring målet att fler barn och unga ska få ökade kunskaper, har lust att lära och är motiverade till vidare studier.
- Årets verksamhetsrapport lyfter fram att det finns ett utvecklingsarbete att göra kring det förebyggande arbetet med barn och unga, särskilt inom det som kallas tidiga samordnade insatser (TSI). Såväl förvaltningens egen analys som den externa genomlysning som gjordes av socialtjänsten visar på brister i implementeringen och förvaltningens olika insatser för att tidigt upptäcka och stötta barn som visar tecken på att må dåligt eller fara illa på annat sätt. Arbetet är redan påbörjat men behöver fortsätta vara ett fokus framöver.
- Årets rapport pekar på en del könsskillnader i skolresultaten, där flickorna har uppvisat sämre resultat än pojkarna, vilket kräver en vidare analys. Samtidigt finns skillnader i skolresultat mellan olika klasser inom samma skola men också skillnader mellan skolor. Förvaltningen behöver bli bättre att analysera dessa skillnader, utvärdera vad de beror på och hitta lösningar som kan gynna de barn och unga som går i skolan. Även här finns ett pågående arbete som behöver fortsätta nästkommande år.

Bilaga 1: Återkoppling från förvaltningen på de politiska analyserna av En bra start i livet och Socialtjänstrapporten 2020

Kommunstyrelsen förväntar sig en tydlig redovisning av barnens faktiska närvaro i förskolan

Svar: Det finns inget närvarokrav i förskolan. Dock är hög närvaro viktig för barnens utveckling. Som ett led att uppmärksamma samt systematiskt följa närvaron i förskolan har kommunen införskaffat det digitala dokumentationsverktyget Abbum. I Abbum finns en modul för närvaro och frånvaro. Modulen har implementerats under 2021 och var i full drift på alla förskolor från och med 2021-09-01. Med anledning av restriktioner kopplade till pandemin har närvaron i barngruppen varit starkt begränsad. Eftersom systemet enbart varit i drift del av året är det inte möjligt att få en samlad bild av hela året. Som ett exempel på närvaro bifogas nedan närvarostatistik på förskolor för september respektive oktober 2021 – månader som varit starkt påverkade av restriktioner i samband med pandemin. I fortsättningen kommer månadsuppföljningar att göras samt även årsuppföljningar då förskolenärvaro ingår som en del i TSI – tidiga samordnade insatser.

Förskola	Magnolian		Smedjebacken		Näckrosen		Solhällan		Agneberg	
Månad	September	Oktober	September	Oktober	September	Oktober	September	Oktober	September	Oktober
Genomsnittlig närvarotid	60%	50%	50%	50%	56%	56%	53%	53%	40%	38%

Förskola	Ekebacken		Lille Mats		Trollbäcken		Smultronstället		Möllarp	
Månad	September	Oktober	September	Oktober	September	Oktober	September	Oktober	September	Oktober
Genomsnittlig närvarotid	53%	48%	57%	48%	52%	52%	65%	56%	65%	60%

Kommunstyrelsen vill se en översyn och klarläggande kring en mera differentierad taxa i förskolan

Svar: Då Östra Göinge kommun valt att följa Skolverkets modell för maxtaxa inom barnomsorg följer taxan Skolverkets beräkningsgrunder. Någon ytterligare differentiering av barnomsorgstaxan är inte möjlig att göra inom ramarna för nuvarande system. Under 2021 har dock förbättringar för kund genomförts i systemet då vi idag har möjlighet att separera faktureringen till vårdnadshavare med gemensam vårdnad men där vårdnadshavarna inte är samboende. I övrigt är taxan differentierad på sådant sätt att reduktion uppstår utifrån flerbarnsreduktion, barnomsorgsbehov utöver allmän förskola samt vid barn i behov av särskilt stöd.

Kommunstyrelsen efterlyser en diskussion om skolans lärmiljö i förhållande till pojkars och flickors olika förmågor och behov att kunna tillgodogöra sig utbildningen – finns det skäl att i viss ålder differentiera utbildningen med tanke på de olika förmågorna och behoven hos pojkar respektive flickor?

Svar: Det pågår en översyn av de fysiska lärmiljöerna i skolan, vilket kommer gynna båda könen behov. Det pågår även en ständig utveckling kring de pedagogiska lärmiljöerna för att hitta bättre sätt att nå fram till eleverna för att de ska bli så motiverade som möjligt.

Kommunstyrelsen efterlyser en diskussion/arbete kring hur man kan förstärka en positiv syn kring elevers utbildning

Svar: Förvaltningen stödjer och deltar i den politiska skolberedningen som syftar till att öka föräldrars och samhällets engagemang och intresse för barnens skolgång. Förvaltningen arbetar även med att löpande stärka samarbetet mellan skola och föräldrar.

Kommunstyrelsen efterlyser ett förtydligande varför man valt en satsning på ett normkreativt arbetssätt inom förskolan. Vad väntas det leda till?

Svar: Anledningen till att förskolan valt att satsa på normkreativt arbetssätt är att skapa förutsättningar för möjlighet till personlig utveckling hos alla förskolebarn. Metoden baseras på Skolverkets forskningsstöd för förskolan. Det övergripande målet med arbetsmetoden är att barn och pedagoger tillsammans skapar en tillgänglig lärmiljö där alla förskolebarn är likvärdiga och olika individer. Metoden förväntas leda till högre måluppfyllelse i förskolan och bättre förutsättningar i förskoleklass. Normkreativt arbetssätt är en gemensam metod för att arbeta med Barnkonventionen, Läroplan för förskolan, Barn och ungas uppväxtvillkor (samarbetsprojekt med Länsstyrelsen) samt det prioriterade målet En bra start i livet. Bakgrunden i arbetsmetoden är att Östra Göinge kommuns förskolor har en stor andel barn med annat modersmål än svenska. För att möta barnen med ett tillgängligt lärande krävs att förskolepersonal har kunskap om interkulturalitet och språkutvecklande arbetssätt – där är ett normkreativt arbetssätt en viktig del. Normkreativt arbetssätt stärker det språkutvecklande arbetssättet vilket gynnar barns lärande, vidare förebyggs utanförskap och den personliga tryggheten hos barnen stärks och vidareutvecklas – detta är väldigt viktigt inför övergången till förskoleklass. Genom arbetssättet säkerställs att inga förskolebarn begränsas i sin utveckling. Forskning har även visat att metoden är verksamt för att förebygga diskriminering och kränkande behandling.

Genom satsningen på normkreativt arbetssätt har en mängd utvecklingsinsatser inom förskolan möjliggjorts. Två av de främsta utvecklingsinsatserna är förskolebibliotek på våra förskolor samt ett kommande samarbete med Malmö Universitet under perioden 2022–2024 för att ytterligare utveckla det språkutvecklande arbetssättet. Genom utvecklingsinsatserna lägger förskolan grunden för ett livslångt lärande och skapar förutsättningar för en lyckad skolgång för alla barn och elever i Östra Göinge kommun.

Kommunstyrelsen efterlyser en diskussion kring en fördjupad redovisning av effekterna av det förebyggande arbetet som bedrivs på fritidsgårdar och Fryshuset. Hur välbesökta är verksamheterna, vilka resultat uppnår man, etc.

Svar: Det är svårt, om inte omöjligt, att isolera effekterna av det förebyggande arbetet som bedrivs på fritidsgårdarna och Fryshuset. Effekter av förebyggande arbete är generellt svårt att se effekter av och bör helst ses i sin helhet där allt från Polisens arbete, BRÅ, trygghets- och nattvandringar, skolans hela verksamhet m.m. alla på olika sätt förebygger och skapar skyddsfaktorer för att barn och unga ska hamna fel i livet.

Kommunstyrelsen efterlyser en diskussion kring en fördjupad samverkan mellan musikskolan, fritidsgårdar och Fryshuset. Finns det något samarbete mellan dessa?

Svar: se uppföljning av förvaltningens rekommendationer på s. 6 i verksamhetsrapporten.

Kommunstyrelsen efterlyser en fördjupad studie och diskussion kring den socioekonomiska strukturen i Östra Göinge och dess ev. relation till skolresultat

Svar: En sådan studie har inte direkt gjorts under året, däremot har socioekonomiska faktorer påverkan för barns och ungas uppväxtvillkor i bredare bemärkelse behandlats i en ett projekt finansierat av Delmos. Rapporten finns att läsa i kommunens ärendehanteringssystem P360 för den intresserade. Det är också känt genom forskning att socioekonomiska faktorer har stor påverkan på barns skolresultat, där framförallt föräldrarnas utbildningsbakgrund ser ut att vara den faktor som påverkar mest. Se t.ex. rapporten "Elever i årskurs 9 med högutbildade föräldrar presterar bättre" som finns tillgänglig via: [Elever i årskurs 9 med högutbildade föräldrar presterar bättre](#)

Personalsammansättning – vilka positiva resultat ser förvaltningen utifrån att vi har fler utbildade förskolelärare i våra förskolor?

Svar: De positiva resultat vi ser är att det kollegiala utbytet av verksamhetsnära pedagogiska idéer ökar. Fler utbildade förskollärare i verksamheten stärker även rektors möjlighet att verka som pedagogisk ledare inom ramen för rektorsuppdraget. De faktiska skillnaderna för barnen vi kan se på enhetsnivå är att kunskapsfokuset i förskolan har ökat i takt med att förskollärartätheten ökar. Särskilt viktigt blir detta när vi undersöker på vilket sätt förskolan arbetar språkutvecklande och vilken effekt denna undervisning har när barnen sedan börjar förskoleklass. Under året har arbetet med kollegiala nätverk för utvecklingspedagoger utvecklats. Utvecklingspedagoger är förskollärare med särskilt ansvar för förskolans pedagogiska utveckling. Utvecklingspedagogerna träffas nu regelbundet på kommunnivå för att stärka det kollegiala utbytet. Fler utbildade förskollärare i verksamheterna är en förutsättning för att kunna bedriva kollegiala nätverksarbete. Att ha fler utbildade förskollärare i verksamheterna stärker även vår attraktionskraft som arbetsgivare.

Särskilt begåvade elever – kommunstyrelsen vill veta om förvaltningen har någon strategi som riktar sig direkt till särskilt begåvade elever som behöver extra utmaningar med utgångspunkt i just deras förutsättningar. Kommunstyrelsen undrar om förvaltningen tagit del av SKR:s material kring detta och hur man i så fall förhåller sig till det. Arbetar vi i Östra Göinge på liknande sätt eller har vi andra metoder för att möta behoven hos barn med särskilda begåvningar?

Svar: Någon särskild strategi eller arbetssätt finns inte i dagsläget som riktar sig till särskilt begåvade elever. Däremot har förvaltningen dock sett att alla elever har gynnats av de satsningar som gjorts de senaste åren. De elever med högst meritvärde har ökat avståndet till de övriga eleverna, vilket snarare verkar tyda på att de har gynnats ännu mer än andra elever.

Rektor – Kommunstyrelsen undrar om det finns några resultat från projektet VIS att redovisa och ser i så fall fram emot sådan redovisning i nästa verksamhetsrapport.

Svar: Se s. 18 i verksamhetsrapporten

NPF diagnoser – Kommunstyrelsen menar att det är ett bra initiativ att låta Kviingskolan bli pilotskola för att utveckla lärmiljön utifrån NPF och ser fram emot kommande redovisning av hur detta fortskrider.

Svar: Det är för tidigt att dra några slutsatser av insatsen som pågår på Kviingskolan. Under vårterminen kom möbler på plats, vilket är en central del i arbetet med att utveckla lärmiljön utifrån NPF. Insatsen kommer att utvärderas vid ett senare tillfälle.

Riktade insatser – Kommunstyrelsen ser gärna att förvaltningen ger en redogörelse i kommande verksamhetsrapport kring hur de arbetar med Likvärdig skola och vilka resultat det fått. Förvaltningen har tidigare haft språkutvecklingsprojekt i skolan och undrar därför i detta sammanhang hur förvaltningen drar lärdomar och erfarenheter från de projekt av de projekt som redan genomförts? Kommunstyrelsen är positiv till konceptet med didaktiker och vill gärna veta vilka resultat förvaltningen ser av att ha didaktiker i verksamheten.

Svar: Statsbidraget Likvärdig skola har möjliggjort ett flertal insatser såsom föräldrasupport, närvarosamordnare, IKT-pedagog, utökning skolpsykolog och specialpedagog, rörelsesatsningen och likvärdighetsbidrag till våra grundskolor. Det har även bidragit till att utveckla den digitala lärmiljön som även bidrar till att utveckla språkinläringen. Förvaltningen ser många positiva resultat där många av insatserna nu är implementerade. Den största lärdomen är att förvaltningen behöver bli bättre på att löpande och systematiskt utvärdera vilka effekter de olika insatserna får.

I förskolan har didaktikerna gjort en didaktisk kartläggning av undervisningens kvalitet kopplat till språkutveckling och interkulturellt förhållningssätt. Effekten av kartläggningen är att alla förskolor nu har en utvecklingsplan för det språkutvecklande arbetssättet som följs av rektor, utvecklingspedagoger och didaktiker tillsammans.

Kartläggningen har även gjort att Östra Göinge kommun beviljats medel från Skolverket för att genom Malmö Universitet vidareutbilda alla förskollärare och barnskötare i Språkutvecklande arbetssätt. I förskolan har även didaktikerna startat upp processledarutbildning för utvecklingspedagogerna. Processledarutbildningen leder till att utvecklingspedagogerna får bättre förutsättningar att leda kollegial och pedagogisk utveckling på enhetsnivå. Vidare leder även didaktiker i nätverksmöten för förskollärare och utvecklingspedagoger vilket ökar den pedagogiska kompetensen i båda grupperna.

I grundskolan har didaktikerna under läsåret 2020–2021 genomfört didaktiska uppdrag på Glimåkraskolan. Insatsen under höstterminen 2020 utgick från frågeställningen: *Hur får vi eleverna på Glimåkraskolan motiverade, nyfikna och ansvarstagande?* Det didaktiska uppdraget på Glimåkraskolan under vårterminen 2021 fokuserade på att introducera arbetsmetoder för att öka möjligheterna för eleverna att i sin undervisning få stöttning i sin utveckling från vardagsspråk till ämnesspråk (*Språk i alla ämnen*). Bedömningen efter insatserna är att de delvis har uppfyllt målen då Insatsen har förändrat arbetssätt utifrån insatsens mål och syfte men bedömningen är att förändringen i arbetssätt riskerar att ej bli varaktig. För att arbetssättet ska bli varaktigt har didaktiker under höstterminen 2021 fortsatt att stötta rektor i de påbörjade utvecklingsarbetena på Glimåkraskolan. Vidare har didaktiska uppdrag påbörjats under höstterminen 2021 på Kviingeskolan. Därutöver leder didaktikerna försteläraryrträffarna, där alla kommunens förstelärare träffas för kompetenshöjande insatser och erfarenhetsutbyte.

Familjen – Kommunstyrelsen har tidigare efterfrågat en särskild analys av flyttströmmar till och från kommunen kopplat till utbildningsnivå och motiv varför man väljer att flytta till och från Östra Göinge kommun. Kommunstyrelsen ser fram emot att en genomlysning av flyttströmmar tas fram av förvaltningen. 2016 är det ett lägre värde av föräldrar med eftergymnasial utbildning, kommunstyrelsen blir nyfiken på dessa avvikelser och ser gärna att förvaltningen förklarar vad denna utveckling kan bero på.

Svar: Förvaltningen har under året, på grund av andra prioriteringar och stora förändringar i organisationen och bland chefer som avslutat sina tjänster, inte kunnat prioritera att göra denna analys. Pandemin har gjort att förvaltningen varit belastad och varit tvungen att prioritera.

Fördjupningsområde

Höja skolresultaten över hela linjen – Kommunstyrelsen vill även i denna analys trycka på vikten av fortsatt arbete för att hitta metoder och vägar som höjer resultaten brett över hela linjen, i alla årskurser och både bland de som behöver mycket stöd och bland de mer självgående och högpresterande eleverna. Detta bör fortsättningsvis vara huvudfokus för förvaltningen och att tydlig återkoppling sker i kommande verksamhetsrapport.

Svar: Förhoppningsvis svarar verksamhetsrapporten upp till förväntningarna.

Höga förväntningar på såväl rektorer som lärare i rollen som ledare –

Kommunstyrelsen vill peka på betydelsen av att utveckla och stödja såväl rektorernas, som lärarnas roller som ledare. Arbetet bör klart och tydligt återkopplas i kommande verksamhetsrapport.

Svar: se uppföljningen av förvaltningens rekommendationer på s. 5 i verksamhetsrapporten.

Trygghet – Många lärare tvekar att ingripa i stökiga situationer i skolan. Rektorer och lärare i Östra Göinge ska uppleva att de har stöd i förvaltningen och politiken inte minst när det gäller att skapa trygg och ändamålsenlig arbets- och lärmiljö i skolan. En fyllig beskrivning i kommande rapport kring arbetet med detta bör lyftas fram.

Svar: Kommunstyrelsen hänvisar till en nationell rapport. I Östra Göinge har vi inga signaler från varken lärare eller rektorer som pekar på att detta skulle vara ett problem. Under pandemin har dessutom arbetsmiljön varit i särskilt fokus och detta har inte uppkommit någon gång. Eleverna själva uppger överlag att de är trygga.

Om det totala missbruket är konstant, har det då skett en förskjutning från alkohol till narkotiska preparat och då främst bland ungdomar – vad får det för konsekvenser för verksamheten?

Svar: Det är oklart om missbruket är konstant. Vad vi kan se är att alkoholdebuten sker senare nu är tidigare men att fler använder narkotiska preparat tidigare. För individen innebär det att när man istället för alkohol använder narkotika så är det olagligt. Det kan leda till polisanmälningar och få rättsliga konsekvenser, vilket i sin tur kan påverka möjligheterna att få ett arbete om utdrag från polisregistret begärs ut.

Socialtjänsten har särskilt svårt att nå fram till de nyanlända föräldrarna och kommunstyrelsen saknar en redogörelse hur förvaltningen arbetar specifikt med denna grupp. Hur ska vi få nyanlända föräldrar, som kan ha helt andra erfarenheter av och inställningar till myndigheter än vad vi i Sverige har, att acceptera det stöd som kommunen erbjuder? Kommunstyrelsen saknar redovisning av hur verksamheten arbetar specifikt med utrikesfödda föräldrar för att förhindra att barnen får problem och senare måste placeras i familjehem eller på institution. Vilka åtgärder vidtas och vilken strategi har man för att föräldrarna ska acceptera förebyggande åtgärder?

Svar: Att nå fram till föräldrar som har barn som skulle vara i behov en öppen insats är en utmaning oberoende av om föräldern är nyanländ eller svenskfödd. Däremot ser vi att nyanlända föräldrar tackar nej till stöd i fler fall. Förvaltningen ser att vägen framåt är att utveckla det förebyggande arbetet och att tidigt skapa relationer till familjerna i kommunen. En sådan insats har exempelvis varit Växa tryggt där någon från socialtjänsten varit med på hembesök hos förstagångsföräldrar. Ett annat var att SFI och Individ- och familjesupporten planerade ha gemensamma föräldragrupper

med nyanlända föräldrar på SFI. Dessvärre har pandemin gjort att detta inte blev verklighet.

Växa tryggt – Kommunstyrelsen vill gärna se en redovisning för hur man avser att utveckla samverkan med BVC och vårdcentral.

Svar: Projektet Växa tryggt har i det stora hela fungerat bra, men från förvaltningens sida har man uppmärksammat att det i stort sett alltid varit välfungerande familjer som tackat ja till att vara med i insatsen. Därmed tror vi att flera som skulle vara i behov av extra stöd inte varit med. Det finns en ambition att i framtiden hitta sätt att nå dessa. I skrivande stund pågår möten med vårdcentralerna om det fortsatta samarbetet och möjligheterna att bredda insatsen så att inte enbart förstföderskor ingår utan där man får möjligheten att möta en bredare målgrupp. Förvaltningen får återkomma i kommande rapporteringar hur arbetet fortlöper.

Kommunstyrelsen hade gärna sett en redovisning av hur vi omvärldsbevakat kring förebyggande arbete och vilka slutsatser som kan dras vad gäller resultat från andra kommuners arbete, forskning, evidensbaserad, etc?

Svar: När det gäller förebyggande arbete finns det ett konstant samarbete och dialog med Länsstyrelsen och vi arbetar aktivt tillsammans med kommunpolis. Utifrån BRÅ har vi strategiska, operativa och spindelgruppsmöten kontinuerligt för att kartlägga och åtgärda de brister som kommer fram. BRÅ-samordnaren och kommunpolis är även anmälda till EST-nätverket (Effektiv samordning för trygghet). Vidare förs en dialog med Länsstyrelsen gällande ANDT (alkohol, narkotika, droger, tobak) och här har vi deltagit i ett par seminarium. När de nyrekryterade fältassistenterna är på plats kommer detta arbete att utökas. Då Individ och familjesupporten har omorganiserats och det i dagsläget inte finns personal på plats har vi tagit hjälp av Fryshuset för vårt fältarbete. När det gäller vårt förebyggande arbete kommer även samarbetet att utökas med F-6 skolorna i kommunen då det är viktigt att man börjar arbetet och relationsbyggandet redan där. Samarbetet mellan Individ- och familjesupporten och de kommunala skolorna i kommunen som har årskurs 6–9 är bra och håller på att bli bättre. Dessutom pågår även arbetet med att förbättra samarbetet med den privata skolan och fritidsgårdarna.

När det gäller forskning och evidensbaserade metoder tar förvaltningen del av detta via olika forskningsplattformar, exempelvis SBU (Statens beredning för medicinsk och social utvärdering), Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten. Alla utbildningar och kompetenshöjande åtgärder som görs inom ramen för det förebyggande arbetet utgår alltid från forskning och evidensbaserade koncept.

TSI – kommunstyrelsen ser fram emot en redovisning av resultatet av detta arbete framledes.

Svar: se avsnitt och uppföljning av TSI på s. 22 i verksamhetsrapporten.

Anmälningar och utredningar – Kommunstyrelsen hade gärna sett en redovisning av antal orosanmälningar fördelat på kategori eller orsak till anmälan eftersom det är intressant att kunna se vad som i huvudsak föranleder orosanmälningar i vår kommun.

Svar: Anledningen till att antal orosanmälningar inte redovisas i sin helhet i rapporten är att det är många kategorier, som i en sammanställning inte ger en tydlig bild över utvecklingen. Däremot ser förvaltningen, vilket nämns i årets rapport på s. 24–25 att de flesta anmälningar görs gällande oro för barnens familjeförhållanden. Dessutom ses en oroande ökning av anmälningar kring oro där barn utsätts för våld och sexuella övergrepp, vilket också Barnahuset kan se i sin verksamhet. Se även kommande kvalitetsrapport för Socialtjänstens arbete.

Arbetet med placerade barn – Kommunstyrelsen hade gärna sett ett mer problematiserande eller övergripande resonemang kring de överväganden som görs i valen mellan stödjande och förebyggande åtgärder respektive placering i familjehem eller på institution. Fördelar och nackdelar med de olika alternativen? Vad ger bäst effekt?

Svar: se s. 25–26 i verksamhetsrapporten